

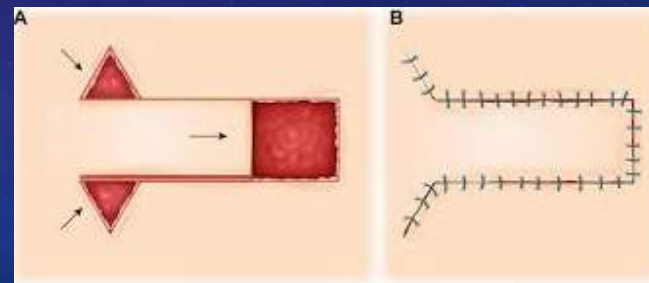
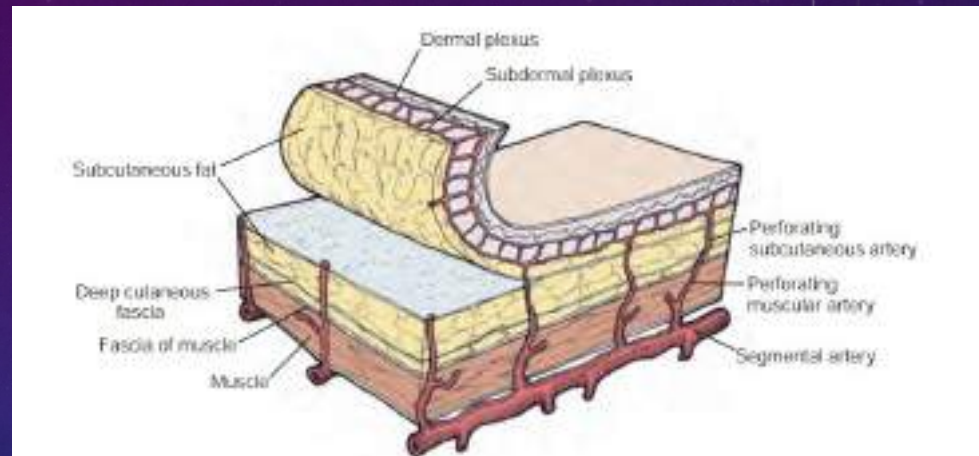
CÁC VẬT DẠ TẠI CHỖ VÙNG CỔ MẶT

PGS. TS. PHẠM TUẤN CẢNH

BSNT. HOÀNG THỊ HOÀ BÌNH

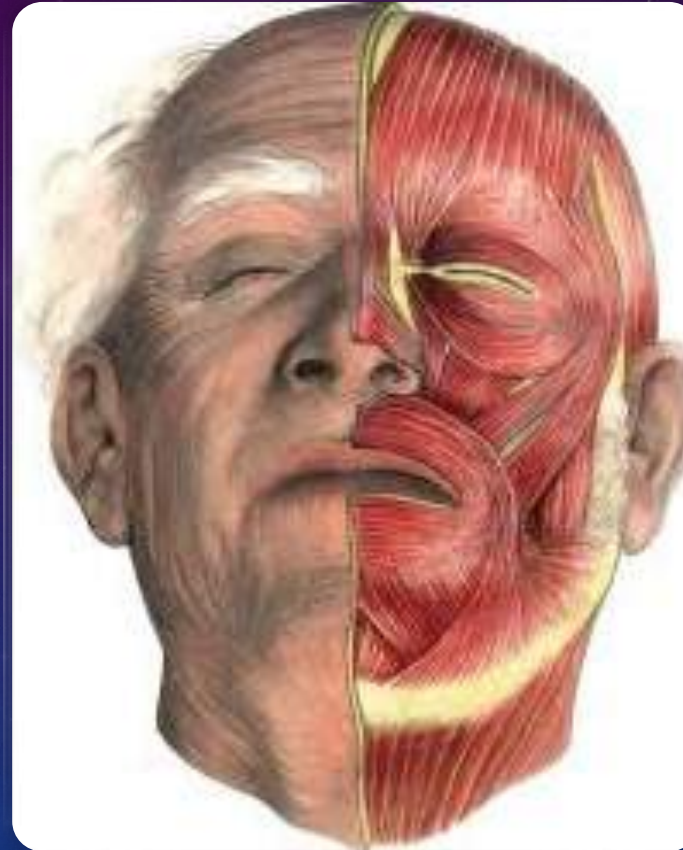
ĐẶC ĐIỂM CẤP MÁU VÙNG DA MẶT, CỔ

- Cấp máu cho da vùng mặt cổ có hệ mạch ở da, dưới da rất phong phú.
- Có thể lấy vạt ngẫu nhiên với tỉ lệ chiều dài: cuống vạt lên đến 6:1

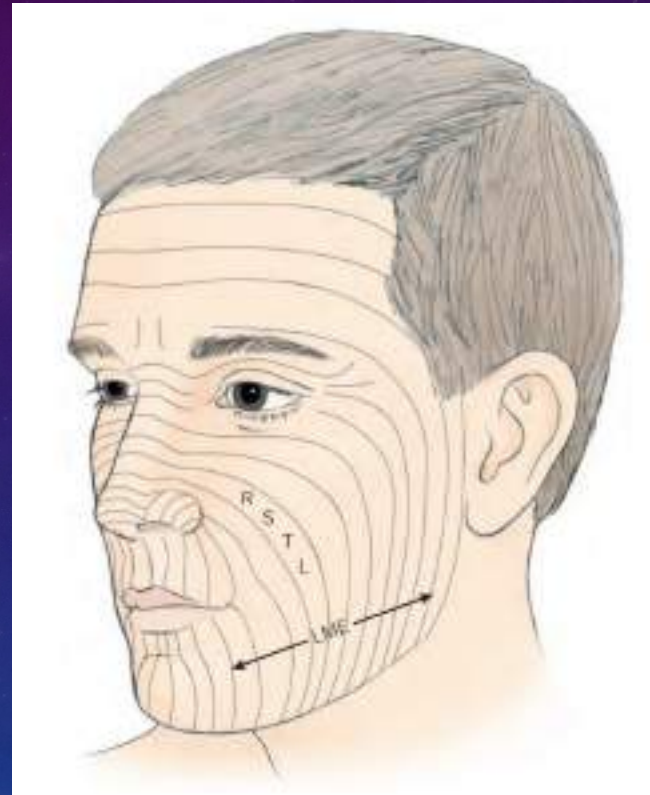
ĐƯỜNG NÉT TỰ NHIÊN VÙNG MẶT

- **Đường nhãn da:** vuông góc với trục của cơ, tạo bởi sự co cơ
- **Đường viền:** ranh giới giữa các cấu trúc
- **Đường gấp da:** người già, sa trễ da, mỡ

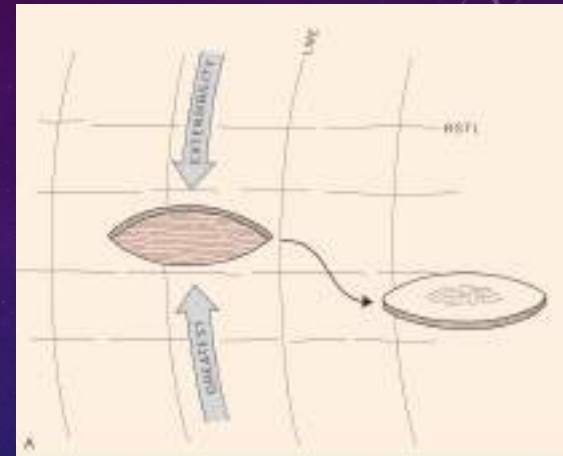
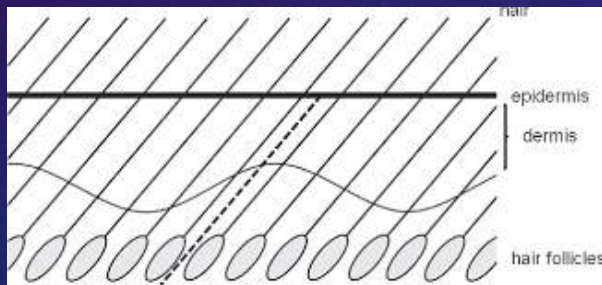
THUẬT NGỮ

- ✓ Đường căng da (Langer): song song nếp nhăn da
- ✓ Đường mở rộng tối đa của các mép rạch da: vuông góc với đường căng da

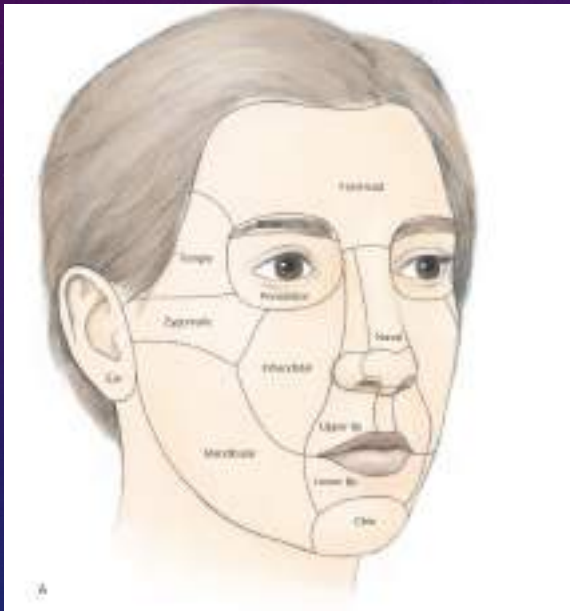

LỰA CHỌN ĐƯỜNG RẠCH

- ✓ Vết cắt phải song song với nếp nhăn (đường căng da) vùng đó
- ✓ Vết cắt song song với hướng mọc của tóc
- ✓ Test kẹp da

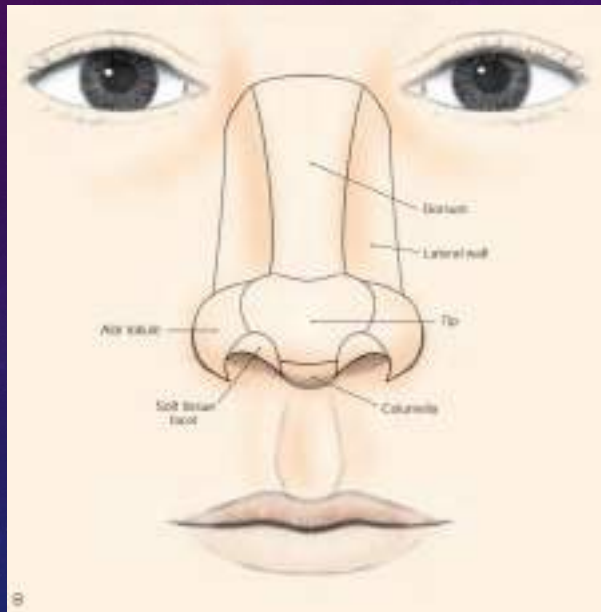

PHÂN CHIA ĐƠN VỊ GIẢI PHẪU VÙNG MẶT

- Mặt được chia thành nhiều đơn vị giải phẫu
- Tạo hình theo đơn vị giải phẫu

PHÂN CHIA ĐƠN VỊ GIẢI PHẪU VÙNG MŨI

- Mỗi đơn vị giải phẫu lại được chia thành nhiều tiểu đơn vị
- Nếu tổn khuyết > 50% tiểu đơn vị có thể lấy bỏ phần còn lại và tạo hình toàn bộ tiểu đơn vị

PHÂN LOẠI VẬT ĐA

Theo phương thức cấp máu: vật ngẫu nhiên, trực mạch

Theo hình thái vật: vật hình thoi, vật hai thùy..

Theo vùng lấy vật: vật trán, vật má, vật môi..

Theo cách thức chuyển vật

Theo vị trí:

- **Vật tại chỗ**
- Vật lân cận
- Vật từ xa

VẬT TẠI CHỖ

Gồm các vật sử dụng tổ chức nằm ngay cạnh để che phủ tổn khuyết

VẬT TẠI CHỖ

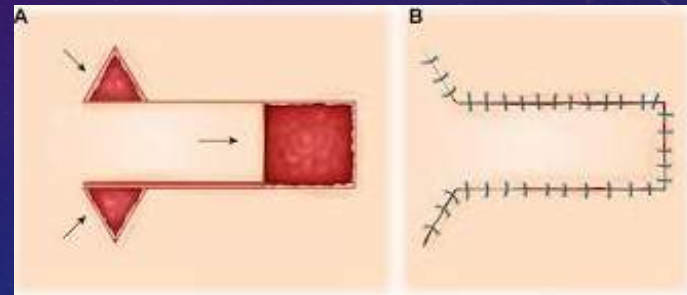
Vật dòn dầy

Vật có điểm xoay
(pivot flap)

Vật bản lề

VẠT DÒN ĐẨY (ADVANCEMENT FLAP)

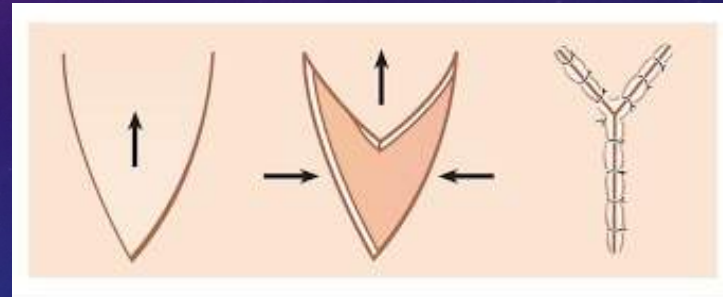
- ❖ Vạt di chuyển theo hướng trượt về phía tổn khuyết
- ❖ Thường sử dụng ở vùng da có độ chun giãn tốt
- ❖ Ưu điểm: đóng tổn khuyết mà không gây tổn thương thứ phát

Vạt dòn đẩy 1 cuống

PHÂN LOẠI VẬT DỒN ĐẦY

- Vật 1 cuống
- Vật 2 cuống
- Vật V-Y hoặc Y-V
- Vật đảo

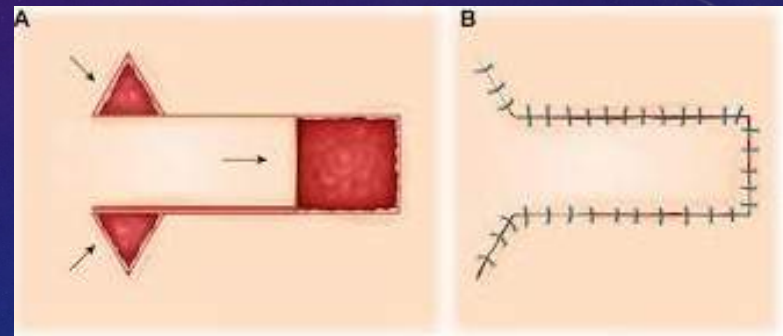

Vật V - Y

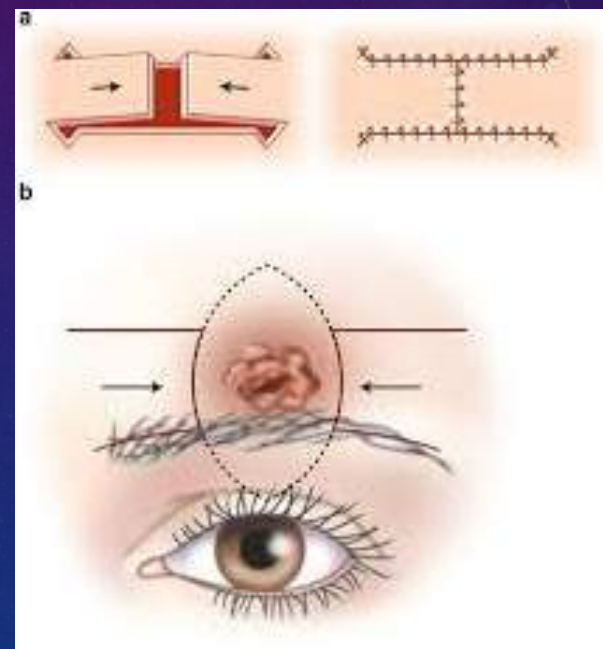
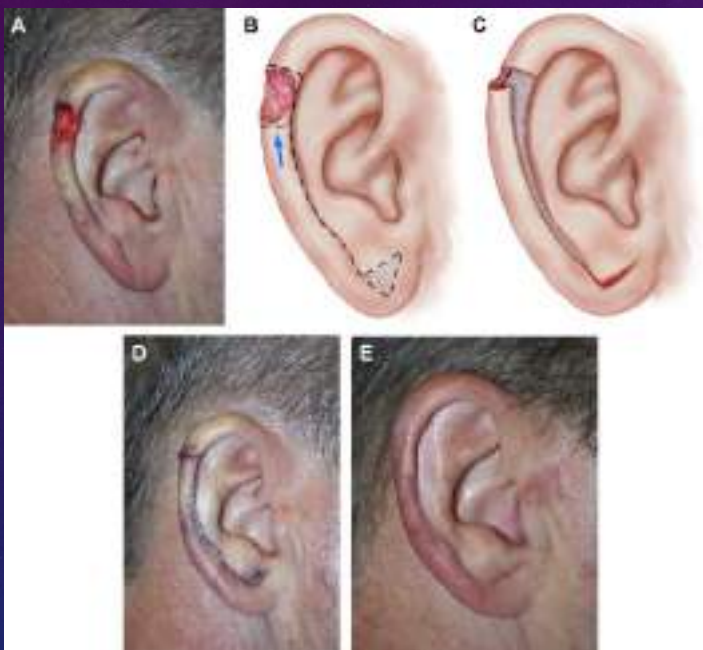
VẬT DÒN ĐẦY 1 CUỒNG

Thiết kế:

- 2 đường rạch song song (theo đường căng da)
- Bóc tách tổ chức dưới da
- Kéo trượt vật da che phủ tổn khuyết.
- Da thừa chân vật sẽ được khắc phục bằng tam giác Burow, vật chữ Z

ỨNG DỤNG VẬT DỒN ĐẦY 1 CUỐNG

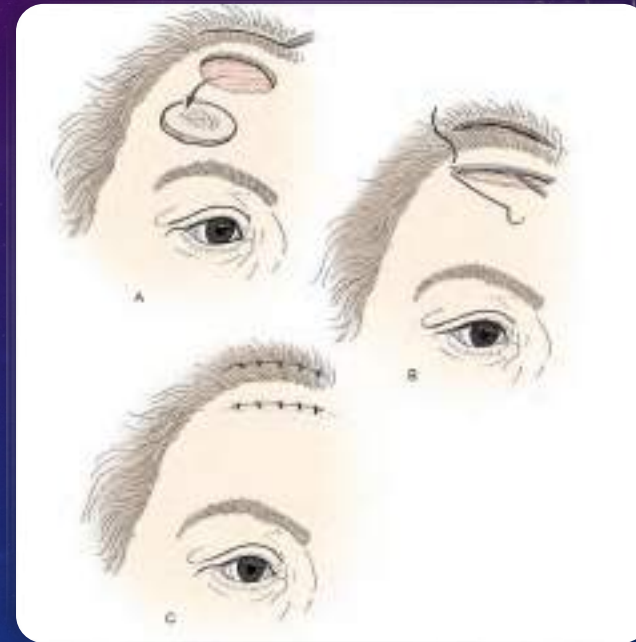
Vật dòn đầy 1 cuống 2 bên

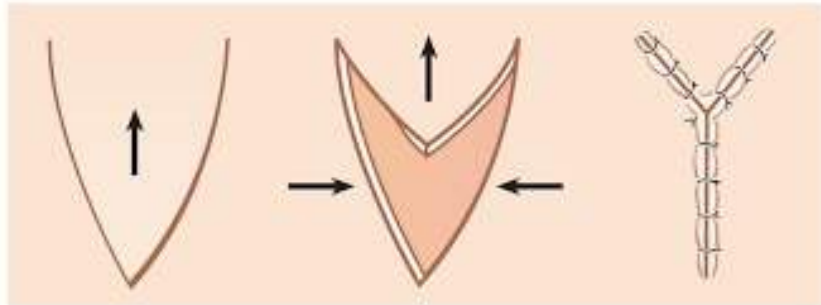
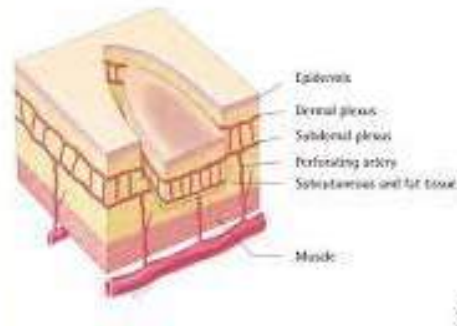
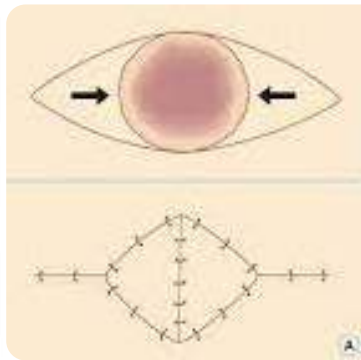
ỨNG DỤNG VẬT DÒN ĐẦY 1 CUỐNG 2 BÊN VÙNG MÔI

VẬT 2 CUỒNG

- Ít khi sử dụng vùng cổ mặt
- Gây tổn khuyết thứ phát nơi cho vạt

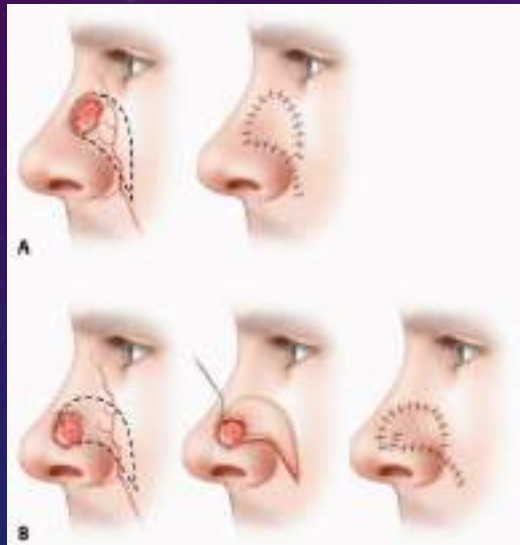

VẬT V-Y

- Đường rạch ban đầu hình chữ V
- Máu tới nuôi vật qua cuống vật dưới da
- Vật được tịnh tiến đến tổn khuyết
- Nơi cho vật đóng trực tiếp
- Sẹo có dạng chữ Y

ỨNG DỤNG VẬT V - Y

Vạt V – Y xiên

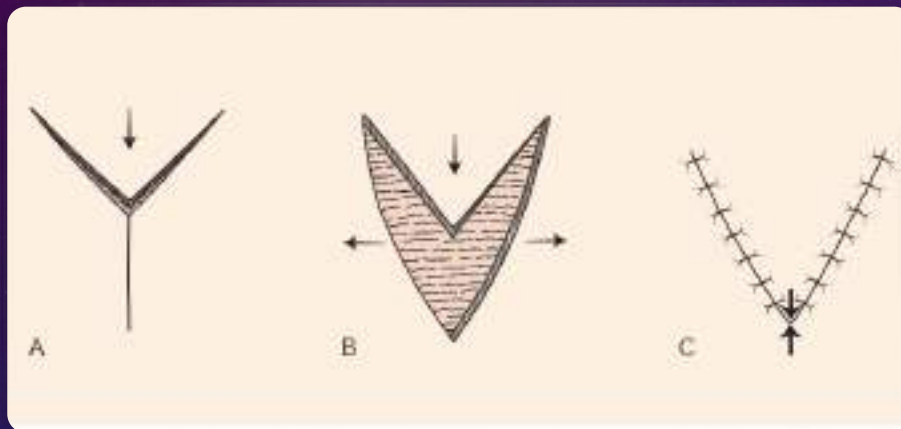
ỨNG DỤNG VẬT V - Y

ỨNG DỤNG VẬT V - Y

VẬT Y - V

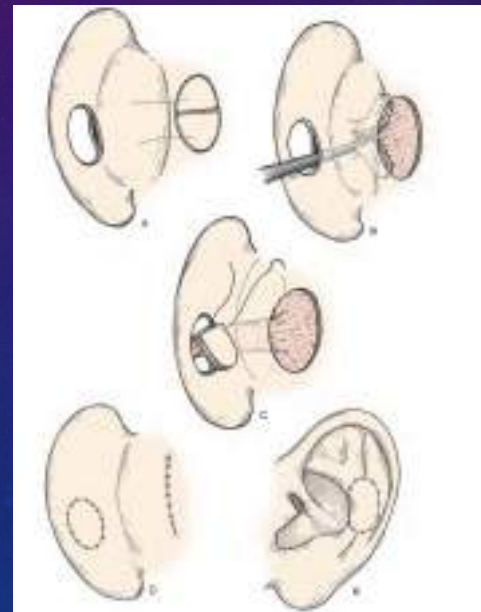
- Đường rạch ban đầu hình chữ Y
- Bóc tách tổ chức dưới da
- Kéo đỉnh chữ V khâu đỉnh vào chân chữ Y
- Phần căng nhất ở đỉnh vạt
- Sẹo hình chữ V

VẬT ĐẢO

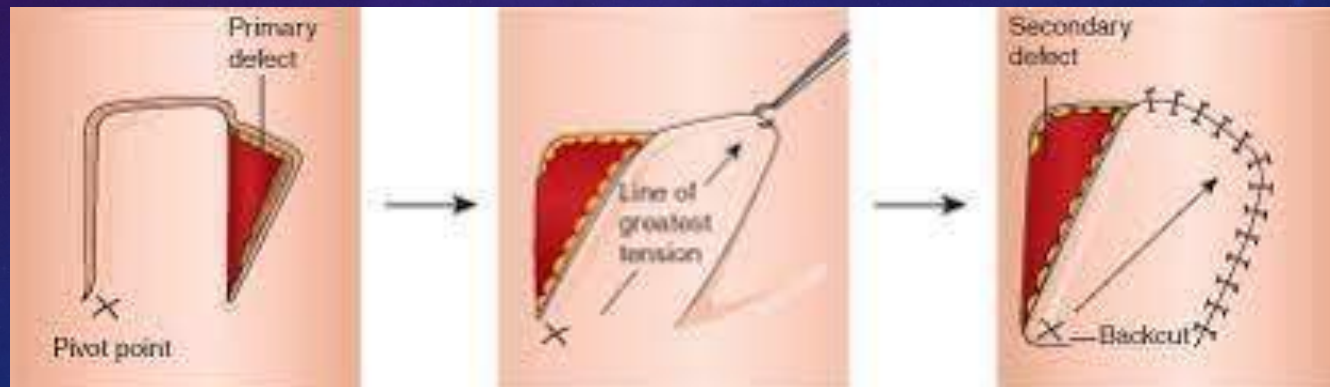
- Tạo đảo da
- Đảo da được nuôi bằng tổ chức dưới da hoặc nhánh mạch riêng
- Di chuyển vạt theo kiểu tịnh tiến hoặc xoay, được xếp cả vào nhóm vạt có điểm xoay

ỨNG DỤNG VẬT ĐẢO

VẠT CÓ ĐIỂM XOAY (PIVOT FLAP)

- Vạt chuyển tới tổn khuyết dựa trên điểm xoay ở chân vạt
- Nơi cho vạt tạo tổn khuyết mới

Vật chuyển²

Vật xoay

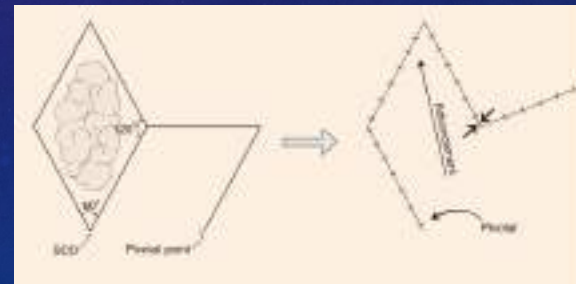
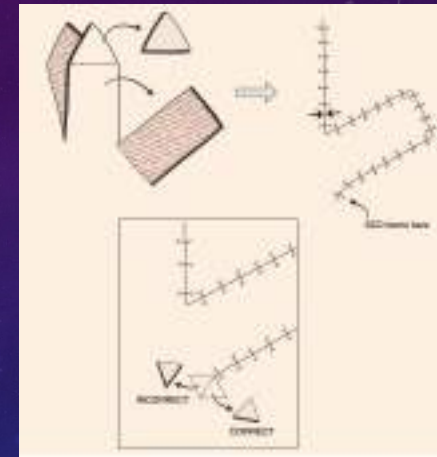
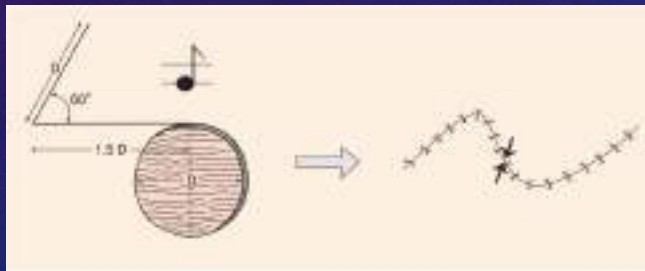
Vật Interpolated

Vật đảo

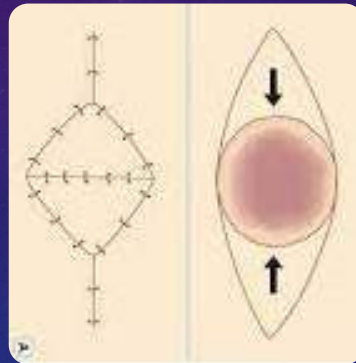
PHÂN LOẠI
VẬT CÓ
ĐIỂM XOAY

VẬT CHUYỂN

- Dựa theo hình thái vật được phân chia thành: vật hình chữ nhật, parabol, hình thoi, tam giác...

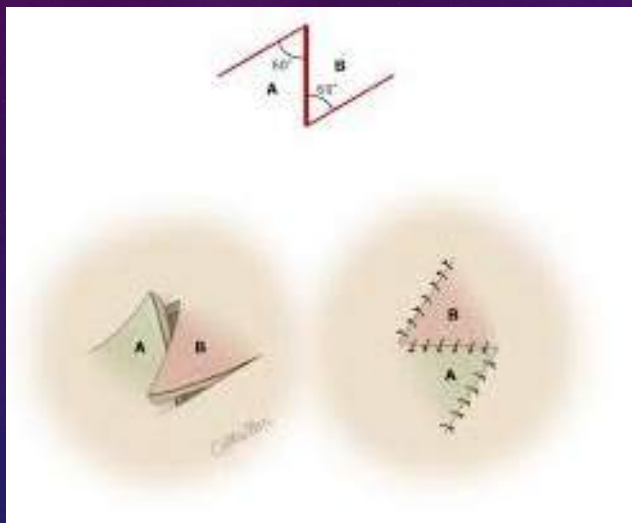
ỨNG DỤNG VẬT CHUYỂN

ỨNG DỤNG VẬT CHUYỂN PARABOL

VẬT CHỮ Z

Thuộc vật chuyển (vật hoán vị)

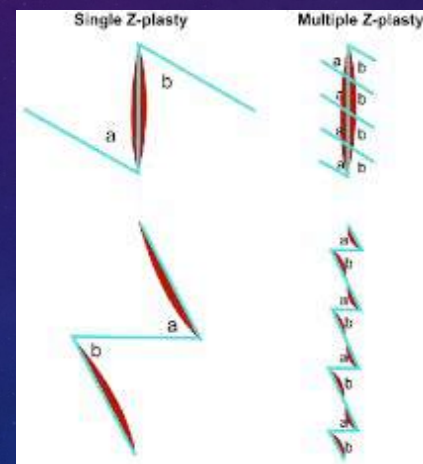
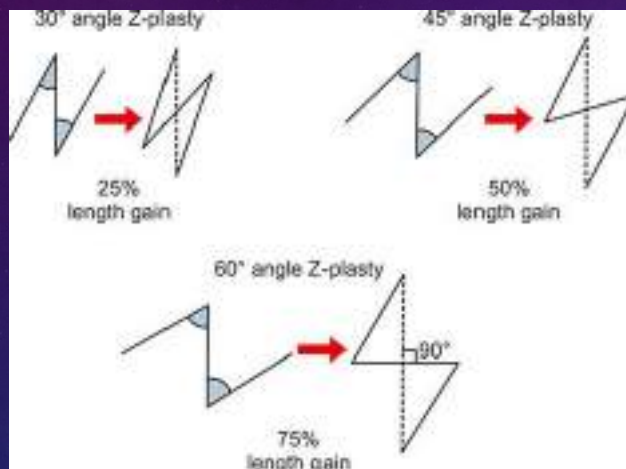
Thiết kế:

- ✓ 2 vật tam giác bằng nhau
- ✓ Chiều dài của đường chéo chữ Z và góc của 2 đầu vật sẽ quyết định kích thước vật.
- ✓ Đường chéo của chữ Z sẽ nằm dọc theo hướng cần kéo dài của sọc.

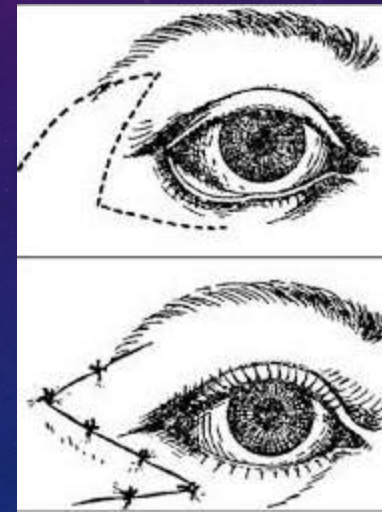
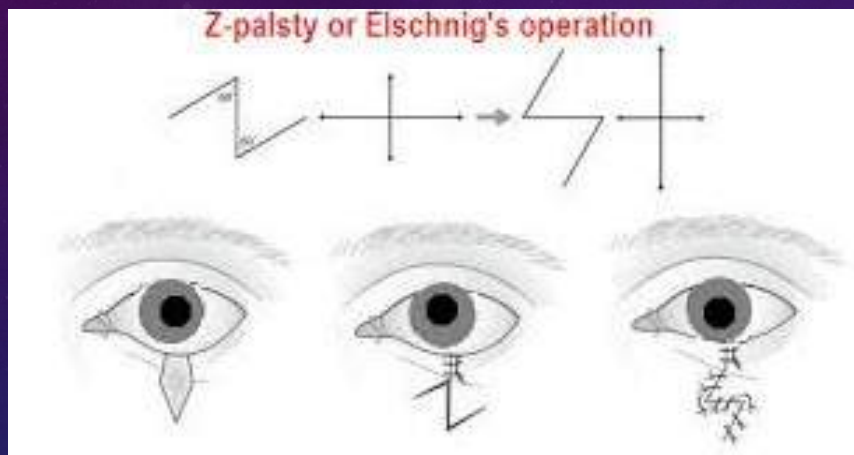
VẬT CHỮ Z

- ✓ Điều trị sẹo co kéo do tăng chiều dài sẹo, giảm sức căng tổ chức
- ✓ Thay đổi hướng sẹo theo nếp nhăn tự nhiên
- ✓ Chống chỉ định: khuyết tổ chức lớn, tổ chức da xung quanh không bình thường, tổn thương da và tổ chức sâu dưới da

VẠT CHỮ Z

ỨNG DỤNG VẬT CHỮ Z

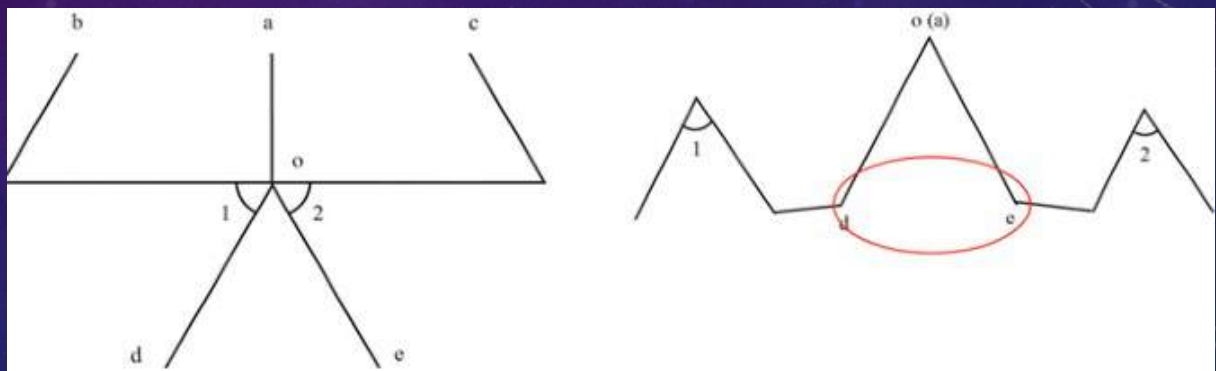
ỨNG DỤNG VẬT CHỮ Z ĐIỀU TRỊ TRỄ MI DƯỚI

ỨNG DỤNG VẬT CHỮ Z ĐIỀU TRỊ TRỄ MI DƯỚI

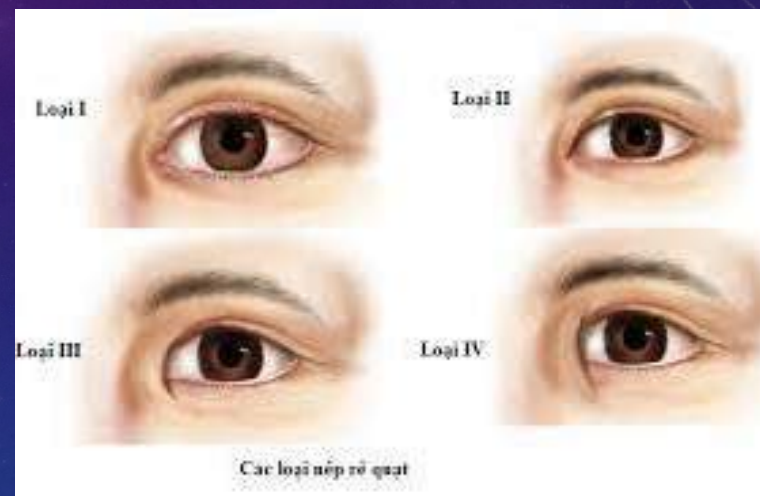
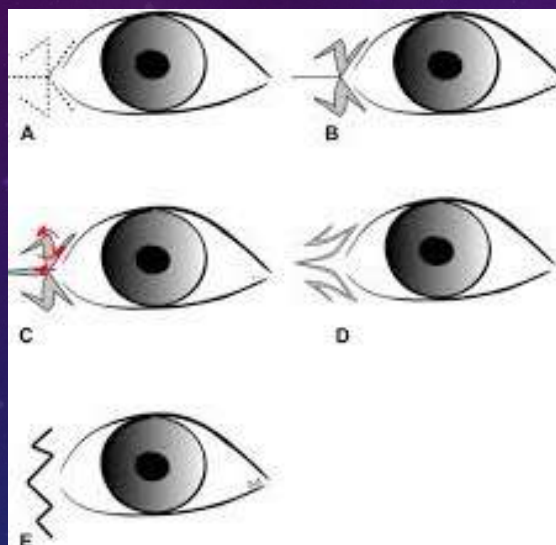

VẬT CHỮ Z CẢI BIÊN

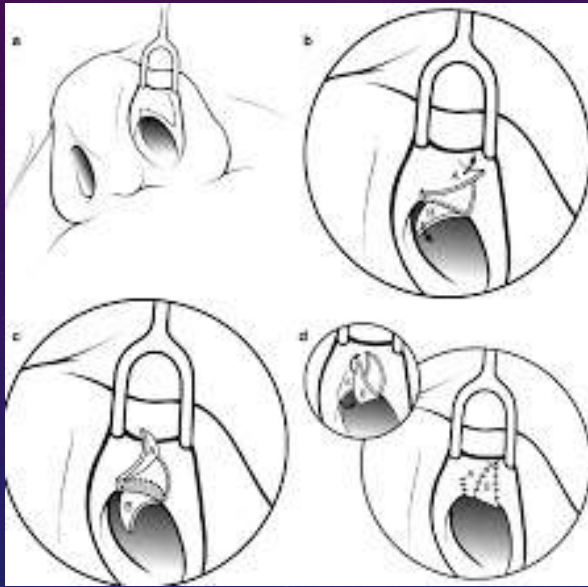

Jumping man

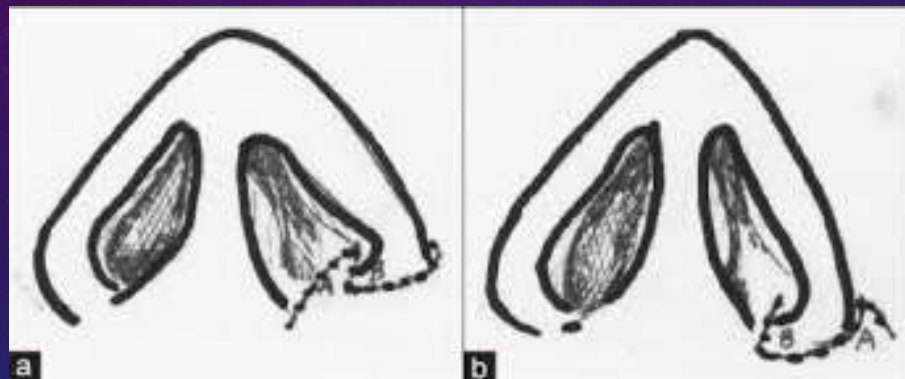
ỨNG DỤNG VẬT JUMPING MAN

VẬT CHỮ Z TẠO HÌNH SỌ HẸP TIỀN ĐÌNH MŨI

ỨNG DỤNG VẬT CHỮ Z VÙNG MŨI

PT thẩm mỹ cách mũi bè

ỨNG DỤNG VẬT CHỮ Z ĐỂ CHUYỂN HƯỚNG SẸO

ỨNG DỤNG VẬT CHỮ Z ĐIỀU TRỊ SẺO CO RÚT VÙNG CỔ

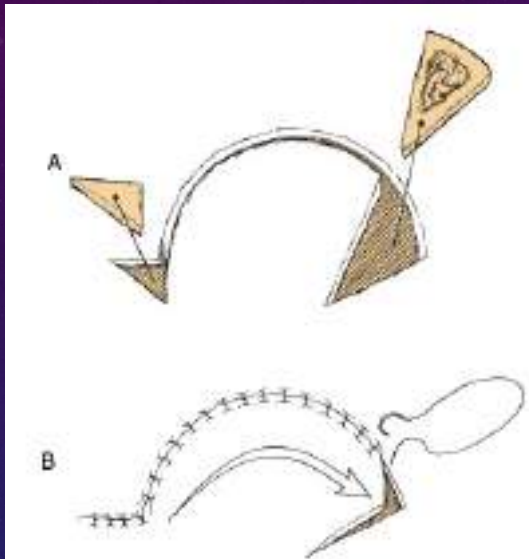

ỨNG DỤNG VẬT CHỮ Z TẠO HÌNH THẨM MỸ VÙNG CỔ

PT tạo hình bướu da thừa vùng cổ

VẬT XOAY

- Rạch da theo đường cong
- Vạt da kế cận được xoay vào để che phủ tổn khuyết
- Nơi cho vạt có thể đóng trực tiếp

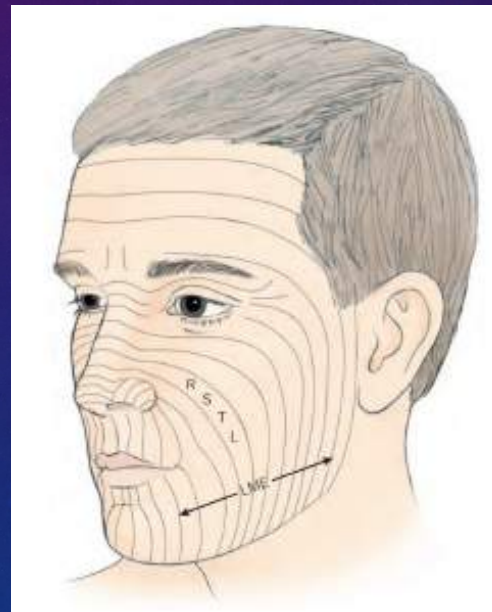
ỨNG DỤNG CỦA VẬT XOAY TRONG TẠO HÌNH TAI VÙI

ỨNG DỤNG CỦA VẬT XOAY TRONG TẠO HÌNH TAI VÙI

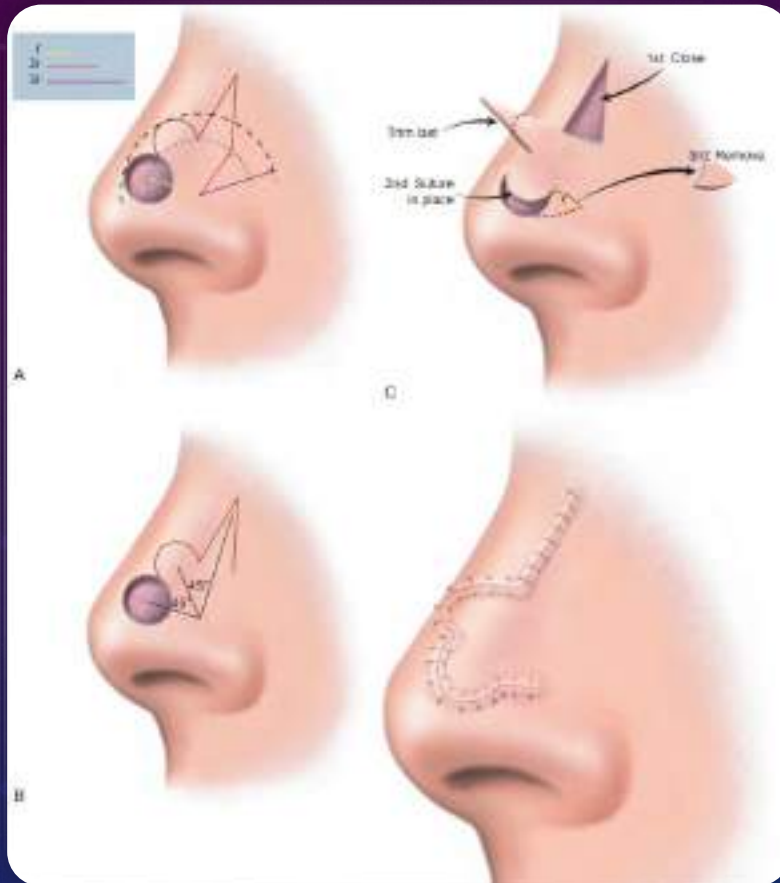

ỨNG DỤNG CỦA VẬT XOAY

ỨNG DỤNG CỦA VẬT XOAY

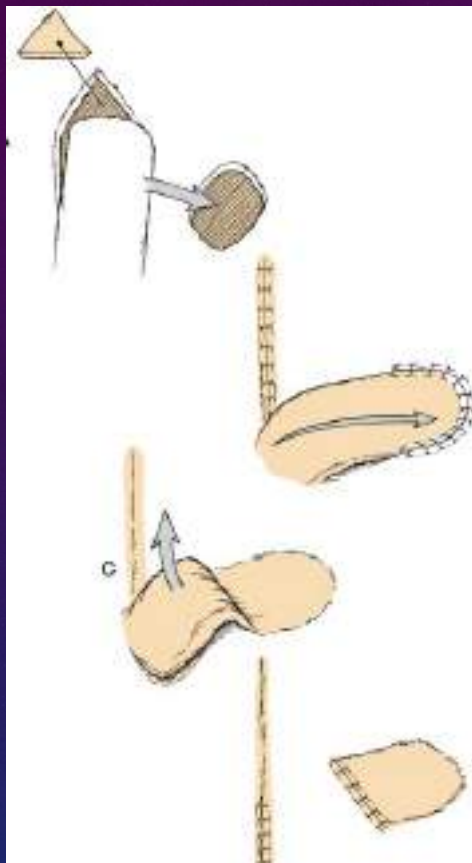

VẬT 2 THUYỀN

- Là 1 loại vạt xoay
- Gồm 2 vạt kế cận
- Vạt thứ nhất lấp vào tổn khuyết tiên phát
- Vạt thứ hai chuyển tới tổn khuyết thứ phát
- Khuyết da do chuyển vạt thứ 2 có thể đóng trực tiếp

ỨNG DỤNG CỦA VẬT 2 THUYỀN

VẬT INTERPOLATED

- Vật có điểm xoay và trục mạch
- Nơi cho vật ở gần với tổn khuyết
- Thường dùng vật trán, vật mũi má
- Cuồng vật có một phần vắt qua tổ chức lành
- Cắt cuồng thì 2 hoặc tạo đường hầm để luồn vật dưới tổ chức lành

ỨNG DỤNG CỦA VẬT TRÁN

Cấp máu bờ động mạch trên ròng rọc

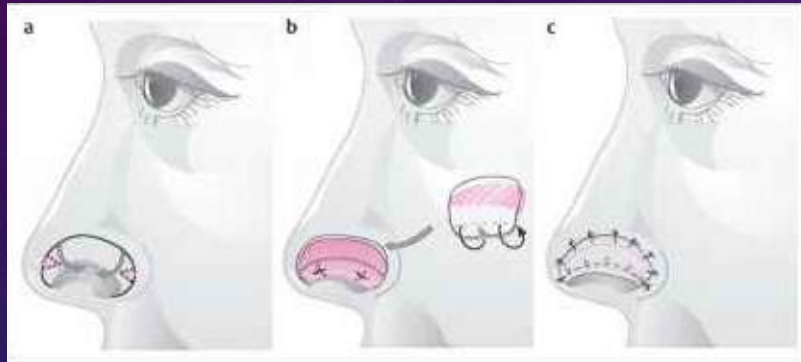

Bệnh nhân rò sống mũi sau chấn thương

ỨNG DỤNG CỦA VẬT INTERPOLATED

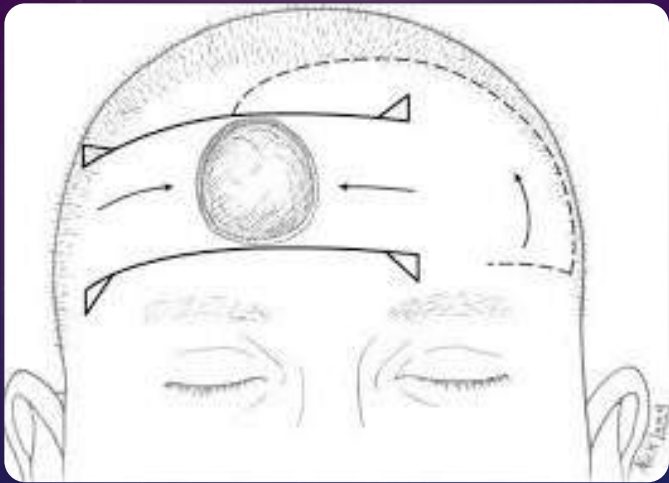

VẬT BẢN LỀ

- Thường áp dụng trong tổn khuyết toàn bộ chiều dày tiền đình
- Cuống vạt là bờ dưới tổn thương
- Lật vạt như mở quyển sách mà gáy là bờ dưới tổn thương
- Diện cắt của vạt sẽ được phủ bằng da ghép hoặc sụn.
- Sụn lại được phủ lên bằng vạt da khác

LỰA CHỌN VẬT?

- Với mỗi tổn thương có thể có nhiều lựa chọn thiết kế vạt khác nhau.
- Lựa chọn vạt phụ thuộc tính chất da, đường căng da, đơn vị giải phẫu, tuổi người bệnh, khả năng cấp máu của vạt, mục đích của phẫu thuật